

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت

برنامه مدیریت عملیات پاسخ به حوادث و بلایا در ستاد معاونت بهداشت وزارت

(پیوست برنامه ملی عملیات پاسخ نظام سلامت به حوادث و بلایا - EOP)

تدوین:

دفتر مدیریت و کاهش خطر بلایا

با همکاری کمیته بهداشت کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه

مرکز مدیریت بیماری های واگیر

مرکز سلامت محیط و کار

دفتر مدیریت بیماری های غیرواگیر

دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس

دفتر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد

مرکز مدیریت شبکه

دفتر بهبود تغذیه جامعه

آزمایشگاه مرجع سلامت

و

EOC وزارت بهداشت

خرداد ۱۳۹۳

مقدمه معاون بهداشت وزیر

مواجهه جمهوری اسلامی ایران با انواع مخاطرات طبیعی و انسان ساخت ایجاب می کند تا نظام سلامت آمادگی کامل را برای مواجهه و مدیریت این مخاطرات دارا باشد. در این راستا آمادگی حوزه بهداشت عمومی بویژه ستاد معاونت بهداشت وزارت دارای اولویت ویژه می باشد. پیرو تدوین برنامه ملی عملیات پاسخ (EOP)، لزوم توجه به شفافیت شرح وظایف و اقدامات مورد انتظار از ستاد معاونت بهداشت در جلسه شورای مدیران مورخ ۱۳۹۳/۱/۳۰ مورد تاکید قرار گرفت و مقرر شد تا دستورالعمل مربوطه تدوین گردد. دستورالعمل حاضر نتیجه این امر بوده و در آن مواردی که باید توسط ستاد معاونت بهداشت وزارت در پاسخ به یک حادثه اجرا شوند، بیان گردیده است. بدیهی است که مبنای اجرای اقدامات، EOP ملی می باشد و لازم است که در این امر مشارکت با سایر واحدهای مرتبط بویژه مرکز مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی، EOC وزارت بهداشت و کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه مورد توجه قرار گیرد.

از کلیه مدیران و کارکنان ستاد معاونت بهداشت وزارت اجرای دقیق این دستورالعمل و کسب آمادگی برای آن را انتظار دارم. همچنین از معاونین بهداشت دانشگاه های علوم پزشکی انتظار می رود تا همکاری لازم را بر این اساس انجام دهند. امید است، با همکاری و مشارکت حداکثری شاهد ارتقای کیفی عملیات پاسخ بهداشتی و کاهش آلام جمعیت آسیب دیده در حوادث و بلایای کشور اسلامی عزیزمان باشیم.

دکتر علی اکبر سیاری

معاون بهداشت

مقدمه مشاور معاون بهداشت و سرپرست دفتر مدیریت و کاهش خطر بلایا

عملیات پاسخ به حوادث و بلایا نیازمند برنامه از پیش تعیین شده و منسجمی است که در آن شرح اقدامات و وظایف بطور شفاف مشخص شده باشند. تدوین EOP نظام سلامت گامی بود بنیادین که در آن کلیات و اصول عملیات پاسخ بیان شده است. ویرایش دوم این برنامه که با مشارکت کلیه اعضای کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه (در معاونت های بهداشت و درمان) در دست اقدام است، به شفافیت اقدامات و وظایف و هماهنگی حداکثری کمک وافری خواهد کرد. دستورالعمل حاضر که با نظر معاون محترم بهداشت تدوین شده، بطور اختصاصی به مواردی می پردازد که از ستاد معاونت بهداشت در سطح وزارت انتظار می رود. البته موارد ذکر شده و رویکردهای آن می توانند مورد استفاده و الگوی معاونت بهداشت دانشگاه های علوم پزشکی نیز قرار گیرند.

در این دستورالعمل ضمن ارایه مبانی عملیات، سامانه فرماندهی حادثه، سطوح حادثه و اقدامات مربوطه بیان شده و امید است که با اجرای آنها مدیریت عملیات پاسخ روان تر، موثر تر و هماهنگ تر انجام پذیرد. بدیهی است که ماهیت مدیریت حوادث و بلایا نیازمند همدلی و هماهنگی بین بخشی است و در این راستا هماهنگی با مرکز مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی، EOC وزارت بهداشت و کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه باید مورد توجه ویژه قرار گیرد.

امیدوارم که با کمک یکدیگر شاهد روزی باشیم که با انجام اقدامات پیشگیرانه و آمادگی، وقوع مخاطرات حداقل اثرات سوء را بر مردم کشور اسلامی عزیزمان و منابع و تسهیلات نظام سلامت وارد می کنند.

دکتر علی اردلان

مشاور معاون بهداشت و سرپرست دفتر مدیریت و کاهش خطر بلایا

واژه های مورد استفاده در این دستورالعمل

- EOP: مخفف Emergency Operations Plan یا برنامه راهبردی عملیات پاسخ می باشد.
- IAP: مخفف Incident Action Plan یا برنامه عملیاتی پاسخ می باشد و به ازای هر حادثه مبتنی بر برنامه راهبردی (EOP) تدوین میشود.
- EOC: مخفف Emergency Operations Center یا مرکز هدایت عملیات پاسخ می باشد.
- ICP: مخفف Incident Command Post یا پست فرماندهی حادثه (مستقر در منطقه آسیب دیده) می باشد.
- ICS: مخفف Incident Command System یا سامانه فرماندهی حادثه می باشد.

مبانی عملیات

مبانی عملیاتی مورد نظر EOP عبارتند از:

- (۱) ساختار مدیریت بحران
- (۲) سامانه فرماندهی حادثه
- (۳) اعلام شرایط اضطراری و ختم آن
- (۴) سطح بندی حادثه

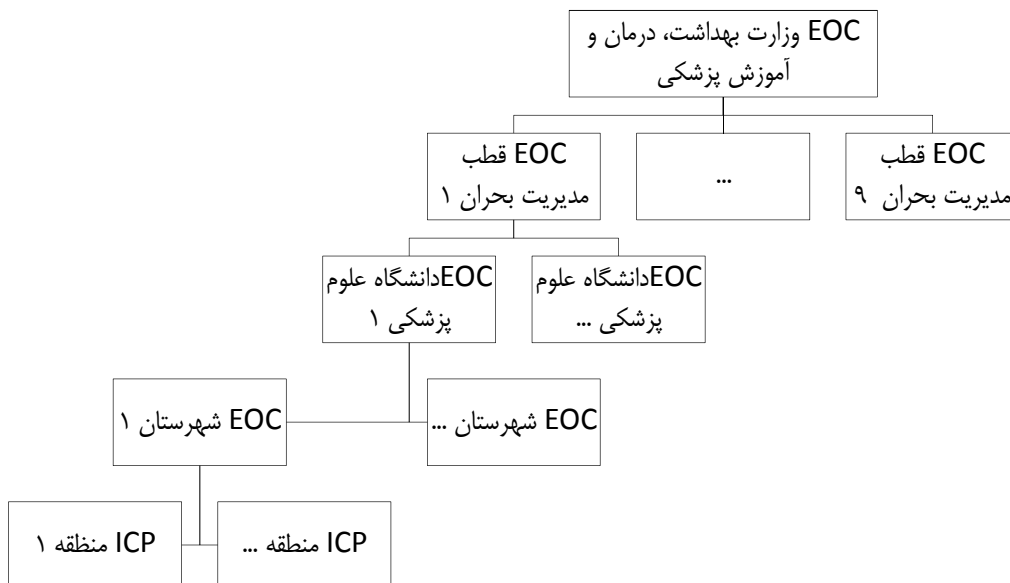
مبانی عملیات: ۱ - ساختار مدیریت بحران

EOP در قالب فرآیندهای کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه (مستقر در مرکز مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی) و کمیته های تخصصی آن و توسط EOC عملیاتی می شود. کمیته های تخصصی کارگروه، عبارتند از بهداشت، درمان، پشتیبانی، آموزش و پژوهش. اعضای هر کمیته تخصصی، روسای مراکز/دفا تر معاونت مربوطه در سطح دانشگاه یا وزارت می باشند. بدیهی است عملیات پاسخ توسط دو حوزه بهداشت و درمان انجام می گیرد. در معاونت های بهداشت، مسئولیت هماهنگی کمیته بهداشت کارگروه، بعهد د فتر مدیریت و کاهش خطر بلایا می باشد. اعضای کمیته بهداشت به شرح ذیل می باشند: مرکز مدیریت بیماری های واگیر، مرکز سلامت محیط و کار، دفتر مدیریت بیماری های غیرواگیر، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس، دفتر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد، مرکز مدیریت شبکه، دفتر بهبود تغذیه جامعه و آزمایشگاه مرجع سلامت.

توضیح: این دستورالعمل در کلیه انواع مخاطرات طبیعی و انسان ساخت صادق است. تنها مورد استثنا، زمانی است که مخاطره اولیه طغیان یک بیماری واگیر است، که در این صورت، فرماندهی حادثه بعهد معاون بهداشت وزیر و جانشینی ریاست مرکز مدیریت بیماری های واگیر با مشارکت ریاست مرکز سلامت محیط و کار میباشد و دفتر مدیریت و کاهش خطر بلایا در صورت نیاز نقش مشورتی را ایفا می کند.

به منظور مدیریت پاسخ، در هر منطقه آسیب دیده یک یا چند ICP بسته به نیاز و وسعت جغرافیایی حادثه مستقر می شوند. شکل زیر رابطه EOC و ICP را در سطوح مختلف مدیریت بحران نشان می دهد.

نمای شماتیک ارتباط ICP و EOC را در سطوح جغرافیایی مدیریت بحران

چارت ICS معاونت بهداشت ستاد وزارت

فرمانده عملیات

دکتر سیاری

جانشین ۱: دکتر اردلان

جانشین ۲: دکتر ندافی

جانشین ۳: دکتر گویا

ارشد هماهنگی

مسئول: دکتر کوشا
جانشین: دکتر کلاتری

ارشد ارتباطات

مسئول: دکتر اردلان
جانشین: دکتر کلاتری

مشاورین فنی

(بسته به نوع حادثه)

ارشد ایمنی

مسئول: دکتر عاطفی
جانشین: دکتر کوشا

بخش عملیات

مسئول: دکتر گویا
جانشین: دکتر ندافی

بخش برنامه ریزی

مسئول: دکتر کوشا
جانشین: دکتر کلاتری

بخش پشتیبانی

مسئول: دکتر عاطفی
جانشین: دکتر ندافی

بخش اداری مالی

مسئول: دکتر عاطفی
جانشین: دکتر کوشا

مرکز بیماری های واگیر

مرکز سلامت محیط و کار

مرکز مدیریت شبکه

دفتر بیماری های غیرواگیر

دفتر بهبود تغذیه

دفتر سلامت جمعیت

دفتر سلامت روان

دفتر آموزش و ارتقای
سلامت

آزمایشگاه

با همکاری کلیه اعضای بخش
عملیات، دفتر بلایا و EOC

با همکاری کلیه اعضای بخش
عملیات، دفتر بلایا و EOC

با همکاری کلیه اعضای
بخش عملیات و دفتر
بلایا

مسئولین بخش عملیات ICS در معاونت بهداشت وزارت

خانم یوسفی	۱	جانشین	دفتر مدیریت و کاهش خطر بلایا مسئول: دکتر اردلان
مهندس محمدی	۲		
خانم روحی	۳		
دکتر سروش	۱	جانشین	مرکز بیماری های واگیر مسئول عملیات: دکتر گویا
دکتر امیدوار نیا	۲		
دکتر دادرس	۳		
مهندس غلامی	۱	جانشین	مرکز سلامت محیط و کار مسئول عملیات: دکتر ندافی
مهندس آقازاده	۲		
خانم مهندس غلامی	۳		
دکتر کاظمینی	۱	جانشین	مرکز مدیریت شبکه مسئول عملیات: دکتر مقیمی
خانم فقیهی	۲		
دکتر ادیب فر	۳		
خانم دکتر دینی	۱	جانشین	دفتر بیماری های غیرواگیر مسئول عملیات: دکتر دمازی
	۲		
	۳		
خانم صادقی	۱	جانشین	دفتر بهبود تغذیه مسئول عملیات: خانم دکتر عبدالهی
	۲		
	۳		
دکتر یمانی	۱	جانشین	دفتر سلامت جمعیت مسئول عملیات: دکتر مطلق
	۲		
	۳		
آقای اسدی	۱	جانشین	دفتر سلامت روان مسئول عملیات: دکتر حاجبی
خانم خادم	۲		
	۳		
دکتر عسگریان	۱	جانشین	دفتر آموزش و ارتقای سلامت مسئول عملیات: دکتر رفیعی فر
	۲		
	۳		
خانم دکتر خداوردیان	۱	جانشین	آزمایشگاه مرجع سلامت مسئول عملیات: دکتر سمیعی
آقای قلمی	۲		
خانم اله قلی	۳		

توضیح:

- در صورت عدم حضور مسئول عملیات، کلیه مسئولیت ها و اختیارات در لحظه فعال شدن سامانه فرماندهی حادثه بطور خودکار به جانشین وی منتقل می گردد.
- با توجه به تجربیات حوادث قبلی، ماموریت ها، مرخص ها، و ... تعیین سه جانشین در هر مرکز/دفتر ضروری است.

شرح وظایف اجزای ICS معاونت بهداشت وزارت

هدایت راهبردی و عملیاتی سامانه بر اساس مبانی عملیات EOP	فرمانده حادثه
اجرای کارکردهای اختصاصی و تخصصی EOP	بخش عملیات
تدوین IAP با نظارت فرمانده و همکاری دفتر بلایا، اعضای بخش عملیات و EOC	بخش برنامه ریزی
برآورد نیازهای منطقه آسیب دیده و هماهنگی راهبردی برای تامین آنها و پایش و نظارت بر حسن اجرا (با نظارت فرمانده و همکاری دفتر بلایا، اعضای بخش عملیات و EOC)	بخش پشتیبانی
مدیریت و نظارت بر نیروی انسانی درگیر در عملیات، حضور و غیاب، ثبت ساعات کار، تامین منابع مالی	بخش اداری مالی
ارتباط با رسانه ها با نظارت فرمانده حادثه	ارشد ارتباطات
انجام هماهنگی درون بخشی و برون بخشی مورد نیاز با نظارت فرمانده	ارشد هماهنگی
ارزیابی و کسب اطمینان از ایمنی محل کار ستاد فرماندهی حادثه و سایر کارکنان در طی حادثه و انجام اقدامات لازم	ارشد ایمنی
بسته به نوع حادثه توسط فرمانده تعیین می شوند.	مشاورین فنی

مبانی عملیات: ۳ - اعلام شرایط اضطراری و ختم آن

- مرجع تعیین اعلام شرایط اضطراری و ختم آن، EOC وزرات، قطب و یا دانشگاه (بسته به وسعت حادثه) است. لیکن در مواردی ممکن است، اولین دریافت هشدار یا اعلام شرایط توسط واحدهای محیطی مانند یک مرکز بهداشتی درمانی و یا بیمارستان انجام گیرد. مسئولیت اینکار در حوزه بهداشت با دفتر مدیریت و کاهش خطر بلایا است که ضمن هماهنگی با EOC انجام می شود.

مبانی عملیات: ۴ - سطح حادثه

مرجع تعیین سطح حادثه، EOC دانشگاه (قطب یا کشور بسته به وسعت حادثه) بر اساس جدول ذیل می باشد:

تعریف	سطح حادثه
شرایط عادی	E۰
وسعت حادثه در سطح یک یا چند واحد بهداشتی درمانی است، لیکن کمک شهرستان لازم نیست.	E۱
وسعت حادثه در سطح یک شهرستان است و کمک دانشگاه لازم نیست.	E۲
وسعت حادثه در سطح یک دانشگاه علوم پزشکی است (بیش از یک شهرستان درگیر است یا به هر دلیلی کمک دانشگاه ضروری است)	E۳
وسعت حادثه در سطح یک قطب است (بیش از یک دانشگاه درگیر است یا به هر دلیلی کمک سایر دانشگاه های قطب ضروری است)	E۴
وسعت حادثه در سطح ملی است (بیش از یک قطب درگیر است یا به هر دلیلی مداخله سطح ملی ضروری است)	E۵
کمک بین المللی لازم است.	E۶

شرح اقدامات معاونت بهداشت وزارت در خصوص پاسخ، قبل از وقوع حادثه

شرح اقدامات معاونت بهداشت وزارت در خصوص پاسخ، قبل از وقوع حادثه عبارتند از:

- مشارکت در بازبینی سالیانه EOP بخصوص کارکردهای اختصاصی و تخصصی مراکز/دفاتر
- طراحی، اجرا و ارزشیابی مانورهای مربوط به کارکردهای تخصصی مراکز/دفاتر تعریف شده در EOP
- مشارکت در طراحی، اجرا و ارزشیابی مانورهای مدیریتی تعریف شده در EOP
- حضور آنکال نمایندگان مدیریت بلایای مرکز/دفتر در EOC

شرح اقدامات معاونت بهداشت وزارت در زمان وقوع حادثه بر اساس سطح اعلام شده

شرح اقدامات معاونت بهداشت وزارت در زمان وقوع حوادث و بلایا بر حسب سطح حادثه در جدول ذیل آمده است. بدیهی است که جزییات اقدام بر اساس مندرجات EOP نظام سلامت انجام می شود.

شرح اقدامات معاونت بهداشت وزارت در زمان وقوع حادثه بر اساس سطح اعلام شده

سطح حادثه	تعریف	اقدامات	مسئول
E۰	شرایط عادی	پایش وقوع حوادث	دفتر مدیریت بلایا با همکاری EOC
E۱	وسعت حادثه در سطح یک یا چند واحد بهداشتی درمانی است، لیکن کمک شهرستان لازم نیست.	۱. تشکیل کمیته بهداشت کارگروه و اعلام آماده باش سامانه فرماندهی حادثه	دفتر مدیریت بلایا
		۲. تماس با دانشگاه مربوطه و دریافت گزارش ارزیابی سریع و دوره ای از معاونت بهداشت دانشگاه	اعضای کمیته بهداشت
		۳. جمع بندی گزارش ها و ارسال به معاونت بهداشت و EOC (حداقل یک گزارش - تعداد و دوره زمانی گزارش توسط کمیته تعیین میشود)	دفتر مدیریت بلایا
		۴. انجام توصیه های بهداشتی (مکتوب/ تلفنی) به معاونت بهداشت دانشگاه	اعضای کمیته بهداشت
		۵. پایش عملکرد دانشگاه در خصوص اجرای کارکردهای EOP	اعضای کمیته بهداشت
		۶. پایش تغییر سطح حادثه	دفتر مدیریت بلایا با همکاری EOC
E۲	وسعت حادثه در سطح یک شهرستان است و کمک دانشگاه لازم نیست.	۱. تشکیل کمیته بهداشت کارگروه و اعلام آماده باش سامانه فرماندهی حادثه	دفتر مدیریت بلایا
		۲. تماس با دانشگاه مربوطه و دریافت گزارش ارزیابی سریع و دوره ای از معاونت بهداشت دانشگاه	اعضای کمیته بهداشت
		۳. جمع بندی گزارش ها و ارسال به معاونت بهداشت و EOC (حداقل یک گزارش - تعداد و دوره زمانی گزارش توسط کمیته تعیین میشود)	دفتر مدیریت بلایا
		۴. انجام توصیه های بهداشتی (مکتوب/ تلفنی) به معاونت بهداشت دانشگاه	اعضای کمیته بهداشت
		۵. اعزام تیم ارزیابی به دانشگاه و منطقه (تیم شامل نماینده بلایا، بیماری های واگیر، بهداشت محیط و تغذیه می باشد)	دفتر مدیریت بلایا با هماهنگی EOC، مرکز بیماری های واگیر، مرکز سلامت محیط و دفتر بهبود تغذیه
		۶. پایش عملکرد دانشگاه از سطح ستاد تا واحدهای محیطی در خصوص اجرای کارکردهای EOP	اعضای کمیته بهداشت
		۷. پایش تغییر سطح حادثه	دفتر مدیریت بلایا با همکاری EOC
		E۳	وسعت حادثه در سطح

	سامانه فرماندهی حادثه	یک دانشگاه علوم پزشکی است (بیش از یک شهرستان درگیر است یا به هر دلیلی کمک دانشگاه ضروری است)	
اعضای کمیته بهداشت	۲. تماس با دانشگاه مربوطه و دریافت گزارش ارزیابی سریع و دوره ای از معاونت بهداشت دانشگاه		
دفتر مدیریت بلایا	۳. جمع بندی گزارش ها و ارسال به معاونت بهداشت و EOC (حداقل یک گزارش - تعداد و دوره زمانی گزارش توسط کمیته تعیین میشود)		
اعضای کمیته بهداشت	۴. انجام توصیه های بهداشتی (مکتوب/ تلفنی) به معاونت بهداشت دانشگاه		
دفتر مدیریت بلایا با هماهنگی EOC، مرکز بیماری های واگیر، مرکز سلامت محیط و دفتر بهبود تغذیه	۵. اعزام تیم ارزیابی به دانشگاه و منطقه طی ۲۴ ساعت (تیم شامل نماینده بلایا، بیماری های واگیر، بهداشت محیط و تغذیه می باشد)		
اعضای کمیته بهداشت	۶. پایش عملکرد دانشگاه از سطح ستاد تا واحدهای محیطی در خصوص اجرای کارکردهای EOP و اطمینان از کفایت مدیریت حادثه		
دفتر مدیریت بلایا با همکاری EOC	۷. پایش تغییر سطح حادثه		
دفتر مدیریت بلایا	۱. تشکیل کمیته بهداشت کارگروه و اعلام فعال سازی سامانه فرماندهی حادثه	وسعت حادثه در سطح یک قطب است (بیش از یک دانشگاه درگیر است یا به هر دلیلی نیاز کمک سایر دانشگاه های قطب محتمل است)	E۴
اعضای کمیته بهداشت	۲. تماس با دانشگاه های مربوطه و دریافت گزارش ارزیابی سریع و دوره ای از معاونت های بهداشت دانشگاه		
دفتر مدیریت بلایا	۳. جمع بندی گزارش ها و ارسال به معاونت بهداشت و EOC (حداقل یک گزارش - تعداد و دوره زمانی گزارش توسط کمیته تعیین میشود)		
اعضای کمیته بهداشت	۴. انجام توصیه های بهداشتی (مکتوب/ تلفنی) به معاونت بهداشت دانشگاه		
دفتر مدیریت بلایا با هماهنگی EOC، مرکز بیماری های واگیر، مرکز سلامت محیط و دفتر بهبود تغذیه	۵. اعزام فوری تیم ارزیابی به دانشگاه ها و منطقه های آسیب دیده (تیم شامل نماینده بلایا، بیماری های واگیر، بهداشت محیط و تغذیه میباشد)		
اعضای کمیته بهداشت	۶. پایش عملکرد قطب و دانشگاه ها در خصوص اجرای کارکردهای EOP و اطمینان از کفایت مدیریت حادثه		
اعضای تیم توسط کمیته بهداشت تعیین میشود.	۷. اعزام تیم فرماندهی به قطب یا دانشگاه در صورت نیاز		
بخش پشتیبانی ICS با هماهنگی فرماندهی حادثه، بخش عملیات و EOC	۸. هماهنگی برای تامین تیم های عملیاتی و لوازم و تجهیزات مورد نیاز از دانشگاه های قطب و سایر قطبها		
دفتر مدیریت بلایا با همکاری EOC	۹. پایش تغییر سطح حادثه		

دفتر مدیریت بلایا	۱. تشکیل کمیته بهداشت کارگروه و اعلام فعال سازی سامانه فرماندهی حادثه	وسعت حادثه در سطح ملی است (بیش از یک قطب درگیر است یا به هر دلیلی مداخله سطح ملی ضروری است)	E۵
اعضای کمیته بهداشت	۲. تماس با قطب ها و دانشگاه های مربوطه و دریافت گزارش ارزیابی سریع و دوره ای از معاونت بهداشت دانشگاه		
دفتر مدیریت بلایا	۳. جمع بندی گزارش ها و ارسال به معاونت های بهداشت و EOC (حداقل یک گزارش - تعداد و دوره زمانی گزارش توسط کمیته تعیین میشود)		
اعضای کمیته بهداشت	۴. انجام توصیه های بهداشتی (مکتوب/ تلفنی) به معاونت بهداشت قطب ها و دانشگاه ها		
دفتر مدیریت بلایا با هماهنگی EOC، مرکز بیماری های واگیر، مرکز سلامت محیط و دفتر بهبود تغذیه	۵. اعزام فوری تیم های ارزیابی به دانشگاه ها و منطقه های آسیب دیده (تیم شامل نماینده بلایا، بیماری های واگیر، بهداشت محیط و تغذیه میباشد)		
اعضای کمیته بهداشت	۶. پایش عملکرد قطب ها و دانشگاه ها در خصوص اجرای کارکردهای EOP و اطمینان از کفایت مدیریت حادثه		
اعضای تیم توسط کمیته بهداشت تعیین میشود.	۷. اعزام تیم فرماندهی به قطب یا دانشگاه در صورت نیاز		
بخش پشتیبانی ICS با هماهنگی فرماندهی حادثه، بخش عملیات و EOC	۸. هماهنگی برای تامین تیم های عملیاتی و لوازم و تجهیزات مورد نیاز از دانشگاه های قطب و سایر قطبها		
دفتر مدیریت بلایا با همکاری EOC	۹. پایش تغییر سطح حادثه		
موارد ذکر شده در بالا	۱. انجام اقدامات سطح E۵	کمک بین المللی لازم است.	E۶
فرمانده حادثه	۲. هماهنگی با امور بین الملل وزارت، سازمان های بین المللی و EOC برای درخواست کمک بین المللی		

شرح اقدامات مرکز/دفتر معاونت بهداشت وزارت در زمان وقوع حادثه

(قابل استفاده کلیه مراکز/دفا تر)

اقدام	زمان
<ul style="list-style-type: none"> • تماس با دفتر مربوطه در دانشگاه • تکمیل فرم وضعیت حادثه (SitRep) • شرکت در جلسه کمیته بهداشت کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه • مشارکت در سامانه فرماندهی حادثه در موقعیت تعریف شده تا دریافت اعلام اتمام فاز پاسخ • مرور EOP و ارایه توصیه های فوری به دانشگاه • اطمینان از ایمنی خود و همکاران در صورتی که مخاطره ستاد وزارت را تهدید می کند 	۰ تا ۲ ساعت
<ul style="list-style-type: none"> • ادامه تماس با دفتر مربوطه در دانشگاه • بازبینی اطلاعات فرم وضعیت حادثه (SitRep) • شرکت در جلسه کمیته بهداشت کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه در صورت اعلام • مشارکت در سامانه فرماندهی حادثه در موقعیت تعریف شده تا دریافت اعلام اتمام فاز پاسخ • اجرای اقدامات متناسب با شرح وظایف دفتر/مرکز در هر سطح از حادثه بویژه موارد ذیل: <ul style="list-style-type: none"> ○ پایش اقدامات دانشگاه با استفاده از فرم مربوطه ○ مرور EOP و ارایه توصیه به دانشگاه ○ برآورد نیازها و جمع بندی آن در صورت نیاز ○ اعزام نماینده مرکز/دفتر برای ارزیابی سریع منطقه آسیب دیده (در صورت نیاز، تعریف شده در جدول اقدامات مربوط به سطوح حادثه) ○ اعزام نماینده مرکز/دفتر بعنوان عضو تیم فرماندهی به منطقه آسیب دیده (در صورت نیاز، تعریف شده در جدول اقدامات مربوط به سطوح حادثه) • اطمینان از ایمنی خود و همکاران در صورتی که مخاطره ستاد وزارت را تهدید می کند 	۲ تا ۱۲ ساعت
<ul style="list-style-type: none"> • ادامه فعالیت های بالا تا اتمام فاز پاسخ 	۱۲ تا ۲۴ ساعت
<ul style="list-style-type: none"> • ادامه فعالیت های بالا تا اتمام فاز پاسخ 	بعد از ۲۴ ساعت
<ul style="list-style-type: none"> • تکمیل فرم ثبت درس آموخته • ارسال فرم درس آموخته به دفتر مدیریت و کاهش خطر بلایا جهت ویرایش EOP • هماهنگی برای انجام اقدامات فاز بازیابی با مشارکت سایر اعضای کمیته بهداشت 	بعد از اتمام فاز پاسخ

شرح اقدامات دفتر مدیریت و کاهش خطر بلایا در زمان وقوع حادثه

زمان	اقدام
۰ تا ۲ ساعت	<ul style="list-style-type: none"> • تماس و هماهنگی با EOC • تماس با دفتر مربوطه در دانشگاه • تشکیل جلسه کمیته بهداشت کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه (در اولین ساعت اداری ممکن) • تماس تلفنی با اعضای کمیته بهداشت کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه (در صورت وقوع حادثه در ساعات غیر اداری یا تعطیل) • فعال سازی سامانه فرماندهی حادثه در موقعیت تعریف شده تا دریافت اعلام اتمام فاز پاسخ • مرور EOP و ارایه توصیه های فوری به دانشگاه • تکمیل فرم وضعیت حادثه (SitRep) با مشارکت دانشگاه و اعضای کمیته بهداشت کارگروه و ارایه گزارش به فرمانده حادثه در معاونت بهداشت و EOC • اطمینان از ایمنی خود و همکاران در صورتی که مخاطره ستاد وزارت را تهدید می کند
۲ تا ۱۲ ساعت	<ul style="list-style-type: none"> • ادامه تماس با دفتر مربوطه در دانشگاه • بازبینی اطلاعات فرم وضعیت حادثه (SitRep) • تشکیل جلسه کمیته بهداشت کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه در صورت نیاز • مشارکت در سامانه فرماندهی حادثه در موقعیت تعریف شده تا دریافت اعلام اتمام فاز پاسخ • اجرای اقدامات متناسب با شرح وظایف دفتر در هر سطح از حادثه بویژه موارد ذیل: <ul style="list-style-type: none"> ○ پایش اقدامات دانشگاه و اعضای کمیته بهداشت کارگروه با استفاده از فرم مربوطه ○ مرور EOP و ارایه توصیه به دانشگاه ○ برآورد نیازها و جمع بندی آن در صورت نیاز ○ اعزام نماینده دفتر برای ارزیابی سریع منطقه آسیب دیده (در صورت نیاز، تعریف شده در جدول اقدامات مربوط به سطوح حادثه) ○ اعزام نماینده دفتر بعنوان عضو تیم فرماندهی به منطقه آسیب دیده (در صورت نیاز، تعریف شده در جدول اقدامات مربوط به سطوح حادثه) • اطمینان از ایمنی خود و همکاران در صورتی که مخاطره ستاد وزارت را تهدید می کند
۱۲ تا ۲۴ ساعت	<ul style="list-style-type: none"> • ادامه فعالیت های بالا تا اتمام فاز پاسخ
بعد از ۲۴ ساعت	<ul style="list-style-type: none"> • ادامه فعالیت های بالا تا اتمام فاز پاسخ
بعد از اتمام فاز پاسخ	<ul style="list-style-type: none"> • جمع بندی و تکمیل فرم ثبت درس آموخته • برگزاری نشست/کارگاه درس آموخته ها با مشارکت اعضای کمیته بهداشت و EOC • ثبت نکات قابل اصلاح در EOP بر اساس درس آموخته ها • هماهنگی برای انجام اقدامات فاز بازبایی با مشارکت سایر اعضای کمیته بهداشت

فرم های مورد نیاز

(علاوه بر فرم های EOP ویرایش اول)

بسمه تعالی

صورت جلسه کمیته بهداشت کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه

مورخ .....

موضوع:
حاضرین:
غایبین:
موارد مورد بحث:
تصمیم های اتخاذ شده:
تاریخ و ساعت جلسه بعد:

چک لیست پایش عملکرد عملیات پاسخ

راهنما:

- این چک لیست با هدف پایش اجرای عملیات پاسخ بر اساس دستورالعمل های EOP تدوین شده است.
- لازم است هر سطح، به محض وقوع حادثه پایش عملکرد سطح پایین تر را آغاز نماید.
- ترتیب سطوح عبارتند از: وزارت، قطب، دانشگاه، شهرستان و تیم عملیاتی مستقر در منطقه آسیب دیده

سطح (نام واحد): مثال: وزارت بهداشت، دفتر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد			
کارکرد اختصاصی: حمایت های روانی			
کارکرد تخصصی	عملکرد بر اساس EOP		
	کاملا صحیح	تا حدودی صحیح	غیر صحیح
غربالگری جمعیت آسیب دیده	*		-
ارایه خدمات به جمعیت نیازمند حمایت های روانی	*		-
غربالگری پرسنل درگیر	*		موارد زیر در این کارکرد بطور کامل به اجرا گذاشته شوند: ....
ارایه خدمات به پرسنل نیازمند حمایت های روانی	*		موارد زیر در این کارکرد بطور کامل به اجرا گذاشته شوند: ....
نظارت بر ارایه حمایت های روانی سایر دستگاه ها و سازمان ها	*		موارد زیر در این کارکرد بطور کامل به اجرا گذاشته شوند: ....

*برای استفاده از فرم، اطلاعات مثال را پاک نمایید.

فرم برآورد نیازهای عملیات پاسخ

توجه: این فرم در کلیه سطوح تکمیل شده و به سطح بالاتر ارسال می شود

الف - نیروی انسانی

واحد متقاضی:		تاریخ تقاضا:		
رده خدمت	تعداد	توضیحات/مشخصات	منطقه نیازمند	منبع پیشنهادی تامین (دانشگاه، دانشگاه های معین، وزارت)

ب - لوازم و تجهیزات

واحد متقاضی:		تاریخ تقاضا:		
رده خدمت	تعداد	توضیحات/مشخصات	منطقه نیازمند	منبع پیشنهادی تامین (دانشگاه، دانشگاه های معین، وزارت)

ج - بودجه

واحد متقاضی:		تاریخ تقاضا:		
موضوع	مبلغ (میلیون ریال)	توضیحات/مشخصات	منطقه نیازمند	منبع پیشنهادی تامین (دانشگاه، دانشگاه های معین، وزارت)

فرم گزارش وضعیت حادثه (SitRep)

دقت اطلاعات این فرم بستگی به موارد زیر دارد: آمادگی قبلی برای جمع آوری اطلاعات، مدت زمانی که از حادثه می گذرد و در دسترس بودن اطلاعات در زمان تکمیل فرم. بدیهی است که با گذشت زمان از لحظه شروع حادثه، اطلاعات به تدریج کامل شوند. با عنایت به این امر، در هر گزارش دقیق ترین اطلاعات موجود را ثبت نمایید. لطفا در هر سوال، جزئیات را ثبت کنید.

توجه: جمع بندی اطلاعات از واحدهای مختلف معاونت بهداشت توسط گروه مدیریت و کاهش خطر بلایا انجام می گیرد، در ردیف های ۱۲، ۱۴ و ۱۵، اطلاعات به تفکیک واحد ارائه شود شامل، (۱) بیماری های واگیر، (۲) بیماری های غیرواگیر، (۳) بهداشت محیط، (۴) بهداشت خانواده، (۵) تغذیه، (۶) بهداشت روان، (۷) آموزش بهداشت، (۸) گسترش شبکه و (۹) آزمایشگاه. این فرم برای تمام مراکز/دفاتر قابل استفاده است، لیکن بدیهی است که تمرکز جمع آوری اطلاعات توسط هر مرکز/دفتر از گروه مربوطه در سطح دانشگاه، با تمرکز بر ردیف های ۱۲، ۱۴ و ۱۵ انجام می گیرد.

نام واحد ارزیابی کننده:		نام و نام خانوادگی ارزیاب:	
شماره گزارش:	شماره و تاریخ گزارش:	دوره زمانی گزارش:	
ردیف	سوال	راهنما	آخرین وضعیت
۱	نوع و شدت حادثه	-	
۲	نام منطقه	با ذکر دانشگاه، استان، شهر و روستا	
۳	سطح حادثه	بر اساس جدول سطح حادثه و اعلام EOC	
۴	تعداد فوتی	کل و به تفکیک منطقه با ذکر توزیع سنی جنسی	
۵	تعداد مصدوم	کل و به تفکیک منطقه با ذکر توزیع سنی جنسی	
۶	تعداد جمعیت تحت تاثیر	کل و به تفکیک منطقه آسیب دیده	
۷	تعداد ساختمان آسیب دیده	کل و به تفکیک منطقه آسیب دیده و درصد آسیب	
۸	آسیب به واحدهای بهداشتی	تعداد مراکز آسیب دیده و درصد آسیب آن (بصورت تخمینی) به تفکیک منطقه و نوع مرکز ذکر شود	
۹	آسیب به بیمارستان ها	-	
۱۰	آسیب به پرسنل	تعداد به تفکیک منطقه، واحد بهداشتی و رده خدمت	
۱۱	آسیب به زیر ساخت ها	مانند آسیب به جاده، برق، آب،	

	مدرسه و ...		
	مانند تشکیل کمیته بهداشت کارگروه و فعال سازی سامانه فرماندهی حادثه	اقدامات مدیریتی انجام شده	۱۲
	-	اقدامات بهداشتی انجام شده	۱۳
	مانند هلال احمر، استانداری و ...	اقدامات سایر سازمان ها	۱۴
	-	مهمترین نیازهای بهداشتی	۱۵
	می توانید از فرم برآورد نیاز نیز استفاده کنید. آنرا ضمیمه این فرم نمایید.	نیازهایی که باید فوراً از سطح بالاتر پیگیری یا تامین شوند	۱۶
	مانند شکست سد متعاقب زلزله	احتمال وقوع مخاطرات بعدی در منطقه	۱۷
	لطفا ذکر نمایید	سایر موارد مهم	۱۸

نام و نام خانوادگی تهیه کننده گزارش:

تلفن تماس:

شماره موبایل:

امضا:

فرم ارزیابی صدمات به واحدهای بهداشتی در حوادث و بلایا

توجه: این فرم توسط گروه مدیریت و کاهش خطر بلایا با همکاری گروه گسترش شبکه و سایر گروه ها در سطح دانشگاه تکمیل می شود.

الف - فرم خطی

قادر به ارائه خدمت هست		تاریخ:		نوع حادثه:		شهرستان (ها):		دانشگاه:	
		تعداد پرسنل مصدوم	تعداد پرسنل فوتی	درصد آسیب غیر سازه ای	درصد آسیب سازه ای	شهرستان	نام واحد	نوع واحد	ردیف
خیر	بلی *	۰	۰	۲۰	۱۰	کالاله	حسن آباد	خانه بهداشت	۱

راهنما:

- نوع واحد عبارت است از: مرکز بهداشت استان، مرکز بهداشت شهرستان، مرکز شبکه، مرکز بهداشتی درمانی شهری، مرکز بهداشتی درمانی روستایی، مرکز بهداشتی درمانی شهری روستایی، پایگاه بهداشت، خانه بهداشت
- عوامل غیرسازه ای شامل لوازم و تجهیزات و موارد تاسیساتی (آب، برق، گاز) می باشد.
- میزان آسیب سازه ای و غیر سازه ای بصورت درصد (تخمینی) ثبت شوند.
- منظور از پرسنل مصدوم، فردی است که دیگر توان ارائه خدمت و حضور در محل کار را ندارد.
- برای استفاده از فرم، اطلاعات مثال را پاک کنید.

ب - فرم جمع بندی

تاریخ:		نوع حادثه:		شهرستان (ها):			دانشگاه:			
درصد واحدهای فاقد توان ادامه خدمت	تعداد واحدهای فاقد توان ادامه خدمت	تعداد پرسنل مصدوم	تعداد پرسنل فوتی	تعداد واحد آسیب دیده غیرسازه ای			تعداد واحد آسیب دیده سازه ای			نوع واحد
				تا ۷۰٪	تا ۳۵٪	تا ۰ تا ۳۵٪	تا ۷۰٪	تا ۳۵٪	تا ۰ تا ۳۵٪	
										خانه بهداشت
										مرکز روستایی
										پایگاه بهداشت
										مرکز شهری روستایی
										مرکز شهری
										مرکز شهرستان
										مرکز استان
										جمع

راهنما:

- این فرم جمع بندی فرم الف است.

جدول تدوین IAP

از جدول زیر در تدوین IAP استفاده نمایید. دقت نمایید که به ازای هر کارکرد، اهداف مربوطه به تفکیک تعیین شوند. به منظور تحقق یک هدف ممکن است یک یا چند فعالیت تعریف شود.

توضیح (مثلا نام دستورالعمل مربوطه)	زمان	فرد/گروه مسئول	فعالیت	هدف
				کارکرد ...
			... (۱-۱)	... (۱)
			... (۱-۲)	
			... (۱-۳)	
			... (۲-۱)	... (۲)
			... (۲-۲)	
			... (۲-۳)	
				کارکرد ...
			... (۱-۱)	... (۱)
			... (۱-۲)	
			... (۱-۳)	
			... (۲-۱)	... (۲)
			... (۲-۲)	
			... (۲-۳)	